

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Eglutė“
direktoriaus 2023 m. kovo 30 d.
įsakymu Nr. V-42

**KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „EGLUTĖ“
PASIRENGIMO ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮGYVENDINIMUI 2023–2024 METŲ
PRIEMONIŲ PLANAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Klaipėdos lopšelio-darželio „Eglutė“ (toliau – Įstaiga) pasirengimo įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui 2023–2024 metų priemonių planas (toliau – priemonių planas) parengtas siekiant gerinti Įstaigos pasirengimą ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius vaikus bei tobulinti teikiamų paslaugų kokybę. Priemonių plane pateikta esamos situacijos analizė, tikslai, uždaviniai, priemonės, siektini rezultatai.

2. Priemonių plano paskirtis – sudaryti sąlygas kokybiškam įtraukiajam ugdymui Įstaigoje.

3. Priemonių planas parengtas vadovaujantis Pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. V-1879 „Dėl pasirengimo įgyvendinti švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų plano patvirtinimo“, Klaipėdos pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau PPT) įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo ikimokyklinio ugdymo įstaigose rekomendacijomis.

4. Priemonių planą rengė Įstaigos Vaiko gerovės komisija.

5. Priemonių plano vykdymą koordinuoja Įstaigos direktorius.

6. Priemonių plano vykdytojai – Įstaigos darbuotojai, tėvai, socialiniai partneriai.

**II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ**

7. Įtraukusis ugdymas – kokybiškas ugdymas kiekvienam vaikui, sietinas su personalizuotu kiekvieno vaiko ugdymu, atitinkančiu kiekvieno ugdymosi galias ir poreikius. Įtraukusis ugdymas apima ugdymo turinio, mokytojų rengimo, pagalbos mokiniui, mokytojui, mokyklai, vertinimo, ugdymo organizavimo sritis.

2024 m. rugsėjo mėn. įsigalios Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimas ir įstatymo papildymas 45 straipsniu, kurie numato, kad kiekvienam vaikui turi būti sudarytos sąlygos ugdytis artimiausioje ugdymo įstaigoje (darželyje, mokykloje) kartu su savo bendraamžiais.

2023 m. sausio 1 d. Įstaigoje veikė 11 grupių (9 ikimokyklinio, 2 priešmokyklinio ugdymo grupės). 2023-01-01 duomenimis Įstaigoje ugdyti 186 vaikai; užtikrintas 152 ikimokyklinio ir 34 priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymas. Dirbo 28 pedagogai, t. y. 28 etato (2021 m. – 23,6 etato) ir 25 nepedagoginiai darbuotojai, t. y. 24,5 etato (2021 m. – 25,43 etato). 23 pedagogams suteiktos kvalifikacinės kategorijos: 13 pedagogų – mokytojo metodininko, 6 – vyresniojo mokytojo, 3 – mokytojo. Dirbo 3 mokytojų padėjėjai (2 etatai).

Įstaigoje užtikrintas sklandus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo procesas, įgyvendinamos 4 neformaliojo vaikų švietimo programų (etnokultūros ugdymo, pažinimo ir tyrinėjimų, sveikos gyvensenos ugdymo ir fizinio aktyvumo) bei Įstaigos sveikatos stiprinimo programa „Judu, žaidžiu sveikatos ritmu“ 2021–2025 m. Priešmokyklinio ugdymo procese taikoma tarptautinė ankstyvosios prevencijos programa „Zipio draugai“ (2022 m. dalyvavo 2 pedagogai, 34

ugdytiniai), 2 ikimokyklinio ugdymo grupėse – socialinio emocinio ugdymo programa „Kimochi“ (3 pedagogai, 40 ugdytinių).

Įstaigoje kuriama tinkama aplinka vaikams, turintiems įvairiapusių raidos sutrikimą, taip pat vaikams su emocijų, elgesio, autizmo spektro sutrikimais: įrengiamos saugios erdvės, įsigyjama SUP turinčių vaikų ugdymui skirtų priemonių. Lauke sumontuoti saugūs įrenginiai, atnaujinta takų ir aikštelių danga, įrengta guminės dangos žaidimų aikštelė.

Įstaigos aplinkos nepritaikytos:

- vaikams, turintiems negalią dėl judesio ir padėties sutrikimo(ų) (nėra: įvažiavimų, rampos, keltuvų, neįgaliesiems įrengtų tualetų, specialiai praplatintos kabinetų durų, specialių stalų ir kėdžių);
- turintiems negalią dėl regos sutrikimo: nėra tinkamu kontrastu pažymėti paviršiai (stiklinės durys, kontrastingomis juostomis pažymėti laiptai ir t. t.), nuorodos, kabinetų numeriai ir kita informacija pateikta tinkamo dydžio šriftu, tinkamai apšviesta, naudojami garsiniai šviesoforai;
- turintiems negalią dėl klausos sutrikimo: nėra pastatuose sumontuota informavimo ar evakuacijos įranga, kuri veikia ne tik garso, bet ir šviesos signalais.

Visuomenės sveikatos specialistas kasmet analizuoja vaikų profilaktinių patikrinimų duomenis. Jie reikalingi kryptingai planuoti ir įgyvendinti sveikatos priežiūrą įstaigoje, organizuoti tikslesnes sveikatos stiprinimo priemones, susijusias su ligų ir traumų profilaktika. 2022 m. 5,5 proc. vaikų turėjo per didelį, o 24,1 proc. vaikų – per mažą svorį. Lyginant su 2020 ir 2021 metais, per didelį svorį turinčių vaikų dalis sumažėjo. 2022 m. 100 proc. vaikų, priskirti pagrindinei fizinio ugdymo grupei. 32,2 proc. vaikų neturėjo ėduonies pažeistų dantų. 67,4 proc. vaikų neturėjo sąkandžio patologijos. 2023 m. 1 vaikui paskirtas pritaikytas maitinimas, 1 – savirūpos planas.

Įstaigoje specialiąją pedagoginę pagalbą teikia tik logopedas (1 etatas). Specialiojo pedagogo, psichologo pareigybė nėra įsteigta. Klaipėdos pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau – PPT) teikia pagalbą vaikui, mokytojui, tėvams (globėjams, rūpintojams) ir Įstaigai. PPT įvertina asmens specialiuosius ugdymosi poreikius, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, stiprina mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) gebėjimus ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius vaikus, formuoja teigiamas nuostatas jų atžvilgiu, koordinuoja ugdymo įstaigose teikiamą švietimo pagalbą.

Įstaigoje veikia Krizių komanda, kurios paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems Įstaigos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

Įstaigoje nuolat didėja ugdytinių, kurie dėl įgimtų ar įgytų priežasčių turi ir specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP). Šiems mokiniams turi būti skiriamas ypatingas dėmesys ir pagalba, siekiant sudaryti sąlygas siekti aukščiausių, jų galimybes atitinkančių rezultatų. 2022 m. logopedo pagalba teikta 43 ugdytiniais (2020 m. – 36). Sutrikimai įveikti 11 vaikų, iš dalies – 32 vaikų. Teikta mokytojo padėjėjo pagalba (1,5 etato). Pagalbos vaikui klausimai aptarti 7 Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose, į juos kviesti 3 ugdytinių tėvai. Tikslingai bendradarbiauta su PPT, taikant įtraukijį ugdymą: 6 ugdytiniais parengti individualios pagalbos planai bei pritaikytos ugdymo programos. Visi jie padarė individualią pažangą. 2023 m. ugdomi 5 vaikai su dideliais SUP, 2 – su vidutiniais SUP, 25 – su nežymiais SUP.

Vykdomos priemonės, susijusios su specialiosios švietimo pagalbos teikimu, įtraukiojo ugdymo(si) organizavimu, pedagogų pasirengimu. 2021 m. 14 pedagogų dalyvavo Klaipėdos universiteto organizuojuose ilgalaikiuose (40 val.) mokymuose „Specialiųjų poreikių vaikų atpažinimas, ugdymas ir patiriamai sunkumai ikimokykliniame ugdyme“. 22 pedagogai 2021-05-10 išklausė Klaipėdos PPT psichologo paskaitą „Emocinių ir elgesio sunkumų turintys vaikai: iššūkiai ir galimybės“. 2022 m. dalyvauta Klaipėdos pedagogų švietimo ir kultūros centro (toliau – KPŠKC) metodiniuose renginiuose įtraukiojo ugdymo klausimais. Įgytos žinios pritaikytos, sprendžiant specialiųjų ugdymo(si) poreikių turinčių vaikų adaptacijos grupėje, ugdymo(si), bendradarbiavimo su šeima klausimus. Įtraukties klausimai analizuojami mokytojų tarybos, metodinės tarybos, Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose.

2023 m. kovo atlikus įtraukios aplinkos kūrimo įstaigoje vertinimą ir išanalizavus pedagogų anketinės apklausos „Įtraukiojo ugdymo organizavimas Klaipėdos lopšelyje-darželyje „Eglutė“ rezultatus, atlikta situacijos analizė.

STIRYBĖS	SILPNYBĖS
<ol style="list-style-type: none"> 1. Įstaigose aktyviai veikia Vaiko gerovės komisija. 2. Įstaigoje specialiąją pedagoginę pagalbą teikia logopedas. 3. Veiksminga komandinė pagalba SUP turintiems vaikams (logopedas, grupės mokytojai, mokytojo padėjėjas, tėvai, PPT specialistai). 4. Pedagogų teigiama nuostata į įtraukįjį ugdymą. 5. Efektyvi PPT specialistų pagalba 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nepakankamos mokytojų žinios ir įgūdžiai ugdyti SUP turinčius vaikus. 2. Nepakankamas švietimo pagalbos specialistų etatų skaičius ugdymo įstaigoje (nėra psichologo, specialiojo pedagogo, socialinio pedagogo). 3. Tėvai vengia kreiptis pagalbos į PPT, nustatant vaikui specialiuosius ugdymosi poreikius. 4. Nepakankamai pritaiktos ugdymosi aplinkos, trūksta specialiųjų ugdymosi priemonių. 5. Ne visiems SUP vaikams skiriamas mokytojo padėjėjas
Galimybės	Grėsmės
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagogų, mokytojų padėjėjų įtraukiojo ugdymo kompetencijų tobulinimas. 2. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais, dalijantis gerąja įtraukiojo ugdymo patirtimi. 3. Tėvų švietimas įtrauktis klausimu. 4. Įtraukios kultūros kūrimas bendruomenėje. 5. Tikslingas mokymo lėšų panaudojimas įtraukiojo ugdymosi aplinkai gerinti. 6. Socialinio emocinio ugdymo programų įgyvendinimas. 7. Paraiškų teikimas steigėjui dėl mokytojo padėjėjo skyrimo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Šalyje didėjantis SUP turinčių vaikų skaičius. 2. Ugdymo aplinkos, pastatai nepritaikyti SUP turinčių vaikų ugdymui. 3. Nepakankamas švietimo pagalbos specialistų etatų steigimas. 4. Neigiamas tėvų požiūris į SUP turinčių vaikų ugdymą ikimokyklinio ir bendro ugdymo įstaigose

III SKYRIUS PRIEMONIŲ PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

8. Tikslas – užtikrinti kokybišką švietimą kiekvienam vaikui, ugdantis jam artimiausioje ugdymo įstaigoje, suteikiant reikalingą, jo ugdymosi poreikius atliepiančią pagalbą.

9. Uždaviniai:

9.1. Telkti bendruomenę ir tartis dėl kryptingo įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo.

9.2. Stiprinti pedagogų kompetencijas įtraukiojo ugdymo srityje.

9.3. Pritaikyti ir modernizuoti ugdymo įstaigų aplinkas įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams.

IV SKYRIUS PRIEMONIŲ PLANAS 2023–2024 M.

Eil. Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo laikas	Atsakingas
I.	1 uždavinys – telkti bendruomenę ir tartis dėl kryptingo įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo		

1.	Tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo renginių organizavimas	2023–2024 m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui
2.	Tėvų (globėjų, rūpintojų) į(si)traukimo didinimas sprendžiant įvairių SUP turinčių vaikų ugdymo klausimus. Įstaigos ir tėvų abipusis bendradarbiavimas teikiant savalaikį grįžtamąjį ryšį apie vaikų ugdymąsi, pažangą	2023–2024 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, mokytojai
3.	Informacijos apie įtraukųjį ugdymą viešinimas Įstaigos internetinėje svetainėje, grupių tėvų informaciniuose stenduose, Facebook	2023–2024 m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui
4.	Paskaitos, apskritojo stalo diskusijos su bendruomene dėl įtraukiosios kultūros kūrimo Įstaigoje	2023 m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui
5.	Socialinio emocinio ugdymo programų įgyvendinimas, formuojant pozityvų požiūrį į SUP turinčius vaikus	2023–2024 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
6.	Gerosios darbo patirties sklaida įtraukties klausimais su socialiniais partneriais	2023–2024 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
	<p>Laukiami rezultatai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kasmet organizuotas vienas tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo renginys įtraukiojo ugdymo klausimais Įstaigoje. 2. Organizuotos PPT specialistų paskaitos tėvams (globėjams, rūpintojams) apie įvairių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ypatumus. 3. Nuolat pagal poreikį tėvams (globėjams, rūpintojams) teikiamos individualios logopedo, pedagogų, administracijos konsultacijos vaikų ugdymo, pagalbos teikimo klausimais. 4. Plėtojama tėvų (globėjų, rūpintojų) ir Įstaigos partnerystė: 90 proc. tėvų dalyvauja Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose, sprendžiant vaiko ugdymo klausimus, rengiant pagalbos vaikui planą. 5. Įstaigos internetinėje svetainėje sukurta skiltis informacijai apie įtraukųjį ugdymą skelbti. 6. Internetinėje svetainėje skelbiama aktuali teisinė informacija, specialistų rekomendacijos, konkrečios numatytos pagalbos priemonės, paslaugos, nuorodos į jas teikiančias įstaigas, organizacijas. 7. Kasmet organizuotos diskusijos su bendruomenės nariais įtraukios kultūros kūrimo ir puoselėjimo klausimais. 8. Įgyvendinamos 2 socialinio emocinio ugdymo programos, organizuoti 2 toleranciją skatinantys renginiai. 9. Sudarytos palankios sąlygos SUP turintiems ugdytiniams dalyvauti Įstaigos, miesto, šalies renginiuose, projektuose, kitoje veikloje. 10. Organizuoti 2 gerosios darbo patirties sklaidos renginiai 		
II	2 uždavinys – stiprinti Įstaigos pedagogų kompetencijas įtraukiojo ugdymo srityje		
1.	Mokymų organizavimas pedagogams apie įtraukųjį ugdymą	2023 m. 1 pusmetis	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
2.	Kolegialaus mokymosi ir bendradarbiavimo galimybių plėtojimas, analizuojant ugdytinių pasiekimus ir pažangą	2023–2024 m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui
3.	Pedagogų kompetencijų tobulinimas dirbti su įvairių SUP vaikais	2023–2024 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui

4.	Mokytojų padėjėjų kompetencijų dirbti su SUP vaikais tobulinimas	2023–2024 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
5.	Vaiko gerovės komisijų veiklos plėtojimas	2023–2024 m.	VGK pirmininkas
	Laukiami rezultatai: 1. Atlikta Įstaigos pedagogų anketinė apklausa, išsiaiškintas įtraukiojo ugdymo principų realizavimas praktikoje. 2. Organizuoti mokymai įstaigos pedagogams apie įtraukujį ugdymą. 3. Bendradarbiaujant su PPT organizuoti mokymai pedagogams dirbti su įvairių SUP turinčiais vaikais. 4. Organizuoti mokymai mokytojų padėjėjams apie SUP raišką ir pagalbos ugdytiniui būdus. 5. Dalyvauta KPŠKC mokytojų ir mokytojų padėjėjų metodinių būrelių veiklose. 6. Sustiprintos VGK kompetencijos konsultuoti SUP ugdytinių tėvus, pedagogus. 7. Organizuojama gerosios patirties sklaida Įstaigoje, mieste įtraukiojo ugdymo klausimais. Gerąja darbo patirtimi dalinosi 30 proc. pedagogų		
III.	3 uždavinys – pritaikyti ir modernizuoti ugdymo įstaigų aplinkas įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams		
1.	Nusiramino erdvių grupėse sukūrimas	2023–2024 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
2.	Logopedo kabineto aprūpinimas specialiosiomis ir techninėmis priemonėmis, skirtomis įvairių SUP turinčių vaikų ugdymui	2023–2024 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, logopedas
3.	Grupių ugdomosios aplinkos turinimas sensorinėmis, terapinėmis SUP turinčių vaikų ugdymui skirtomis priemonėmis	2023–2024 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
4.	Edukacinių erdvių lauke įrengimas	2024 m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas
	Laukiami rezultatai: 1. Atliktas įtraukios aplinkos kūrimo Įstaigoje vertinimas, duomenys panaudoti ugdymo aplinkos pritaikymo planavimui. 2. Pagal poreikius ir galimybes iširengtos nusiramino erdvės grupėse, kuriose ugdomi SUP vaikai. 3. Kasmet Įstaigoje pagal poreikį ir galimybes įsigyta specialiųjų mokymo priemonių, techninių priemonių, skirtų įvairių ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymui. 4. Sudarytos tinkamos sąlygos kokybiškam įvairių ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymui vidaus patalpose ir lauke		

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Priemonių planas įgyvendinamas, atsižvelgiant į Įstaigos turimas mokymo lėšas, Klaipėdos savivaldybės biudžeto lėšas, paramos lėšas.

11. Numatomas priemonių plano įgyvendinimo laikotarpis – 2023–2024 metai.

12. Priemonių plano įgyvendinimo analizę atlieka Įstaigos vaiko gerovės komisija.

13. Priemonių planas ir jo įgyvendinimo rezultatai skelbiami internetinėje svetainėje <https://eglute.darz.lt/>.